

Oređownik Urzędowy

powiatu gostyńskiego.

Administracja: Gostyń, Klasztorna 69. — Telefon 57.

Czcionkami A. Skrzyneckiego w Gostyniu.

Wychodzi w środę i sobotę. — Przedpłata 1,50 zł miesięcznie. — Ogłoszenia wiersz mm 1 ł. 10 gr

Dział nieurzędowy

Kronika powiatu

— **Prośba.** Oberwanie się chmury nad Gostyniem spowodowało niebywały wylew wody w mieście naszym. W domu SS. Miłos. powstały wielkie straty — piece i kotły od centralnego ogrzewania kompletnie zniszczone, kuchnia z całym urządzeniem zrujnowana została.

Azeby Siostron przyjść z pomocą choć w drobnej części, zawiązał się Komitet Pań z miasta i okolicy, który urządza dnia 22. bm. w ogrodzie Strzelnicy wielką zabawę latową połączoną z rozmaitemi niespodziankami. Zanosimy przeto do Szan. Obyw. gorącą a serdeczną prośbę o łaskawe poparcie przez ofiarowanie różnych fantów oraz jaknajliczniejsze przybycie na wyżej wymienioną zabawę.

Za Komitet:

(—) Hr. Żółtowska. (—) Starościna Dabińska.

(—) M. Lossow. (—) Z. Jankiewiczowa.

— **Czytamy w tygodniku „Mleczarstwo i przemysł mleczny“:** „Sprawozdanie z III. oceny masła i serów, urządzonej przez Stację Doświadczalną Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

....Masło, które pod każdym względem odpowiadać winno wymaganiom miało posiadać 90 punktów. Ocena masła odbywała się ściśle anonimowo, podług numerów kolejności, w jakiej próby do Stacji nadeszły. Dopiero po ukończeniu oceny zostały ujawnione mleczarnie po nazwisku.

Jako sędziowie pełnili obowiązki 10 osób z pośród kierowników, dyrektorów i instruktorów różnych instytucji i organizacji rolniczo—przemysłowo—handlowych.

Wszystkich eksponatów przystano 107 prób masła, oraz 34 próby serów. Do masła wyborowego I. klasy zaliczono 22 próby a dyplomów przyznano 21 mleczarniom, między nimi Mleczarni w Gostyniu, której masło oceniono na 85 punktów.

Z pośród serów wyróżniono tylko kilka jako dobre; z sześciu dyplomów przyznano **Mleczarni w Gostyniu** dyplom za wyrób sera śląskiego. Następną ocenę masła i serów proponuje się urządzić w jesieni br. w Rzeszowie, w tamtajszej Państwowej Szkole Mleczarskiej.

Rozmaitości.

Za krytykę 9-ciogodzinnego dnia pracy 6 lat więzienia.

W tych dniach sąd w Medjolanie skazał komunistę Antonio Netaggelo, robotnika z fabryki motorów mechanicznych na 6 lat więzienia i 500 lirów grzywny za to, że podczas przerwy w pracy Netaggelo zwołał setkę robotników na łakę sąsiadującą z fabryką i tam krytykował wprowadzony przez Mussoliniego 9-ciogodzinny dzień pracy.

Ameryka niszczy rocznie pół miliona samochodów.

Związek towarzystw ubezpieczonych w New Jorku ogłosił statystykę samochodów, bądź całkowicie, bądź też częściowo, w ubiegłym roku uszkodzonych. I znów Ameryka osiągnęła rekord, ilość bowiem zniszczonych i połamanych automobilów dochodzi do 500 tys., co przedstawia wartość około 220 milionów dolarów.

Ciekawe są materiały, jakie zebrano, badając skutki katastrof. 500 szefów policji było zdania, iż nieszczęścia wywołują głównie miłośnicy kawalerskiej jazdy i pijani szoferzy; tych należałoby karać odebraniem licencji i więzieniem; nadto konieczne jest wydanie prawa, iż automobile mają być tak budowane, by maksymalna ich szybkość nie przenosiła 60 klm. na godzinę.

Chociaż my nie mamy tej ilości pojazdów poruszanych silnikiem spalinowym, niemniej jednak daje się nam we znaki plaga automobilowa. Rubryki wypadków przepełnione są opisami katastrof samochodowych. Dla tego i u nas należy się zająć zadaniem ruchu ulicznego i przewidzieć rozwój automobilizmu. Przy budowie nowych dróg i ulic nie wolno o tem zapominać.

Inaczej samochód będzie naprawdę plagą ludzkości i to bardziej dotkliwą niż epidemia.

Amerykańskie metody sprzedaży.

Tajemnica powodzenia amerykańskiego handlu tkwi w znacznej mierze w postępowych metodach kupców amerykańskich. Bardzo silnie rozwinął się w Ameryce od lat ostatnich system cen jednolitych według firmy Woolworth. Istnieje tam ok. 1500 małych domów towarowych, które sprzedają tylko artykuły od 2—3 centów. Anglija naśladowuje ten system i liczy obecnie już 250 takich składów. Inny system tak zwany Piggli-Wiggli— polega na obsłudze własnej kupujących w handlu drobnym. Leż system ten ma pewną bardzo ujemną stronę.

Inne sposoby z samej już zasady polecałyby się i niektórym z naszych kupców.

Tak np. kupiec amerykański uważa swą pracę za służbę dla majestatu odbiorcy. Pogląd taki niegdyś istniał też wśród naszego kupiectwa, lecz ucierpiał poważnie wskutek wojny i inflacji.

Dalej kupiec amerykański stara się sprzedawać jak najtaniej. Obniżki cen osiąga przez ulepszenie ogólnej organizacji handlowej oraz przez wyrugowanie jaknajwięcej pośredników. Kupiectwo łączy się w swych organizacjach nie dla podnoszenia lub utrzymania cen, lecz celem jak najtańszego zakupu, co znów wpływa korzystnie na obniżanie cen. W Ameryce najszerzej rozpowszechniła się zasada: Duży obrót, mały zysk.

Bardzo rozwinięty w Ameryce jest też system kupowania na kredyt i spłaty. Oblicza się, że z wszystkich towarów, nie służących do codziennego użytku, bierze się 20 procent na spłaty i jeszcze większy procent na kredyt miesięczny. Procent ten rośnie do 75, jeżeli chodzi o urządzenia domowe, maszyny do szycia, automobile i podobne artykuły.

W końcu należy jeszcze wspomnieć o nienajmniejszej zalecie kupca amerykańskiego, a mianowicie o jego dokładnej kalkulacji kosztów własnych, sprzedaży i utrzymania przedsiębiorstwa.

Wino z przed 1600 lat.

W muzeum historycznym miasta Speyer nad Renem, w Palatynie, słynnym z katedry, w której chowani byli cesarze „Świętego rzymskiego imperjum narodowości niemieckiej“, znajdują się nie tylko cenne zabytki germańskie i starorzyskie, ale także specjalne „muzeum wina“.

W dziale tym, urządzonym, jak starodawna piwnica, zebrano, co się tyczy dziejów wina w Niemczech.

Miedzy innymi znajduje się tam także butelka, zawierająca zapewne najstarsze na świecie wino. Jest to duża, szklana butla rzymska, znaleziona w grobowcu, z trzeciego wieku ery naszej. Butelka ta była napełniona mieszaniną wina z miodem, na którą nalano warstwę oliwy. Z biegiem wieków oliwa ta stwardniała, tworząc tak szczelną pokrywę żywiczną, że dotychczas jeszcze trzecia część zawartości butelki znajduje się w stanie płynnym.

Jak smakuje to wino z przed tysiąca sześciuset lat niewiadomo, w obawie bowiem uszkodzenia całości butelki nie otwierano.

Inaczej postąpili znalazcy takiej samej butli starorzyskiej, którą odkryto również w grobowcu w 1840 roku. Butla ta jest pusta, znalazcy bowiem otworzyli ją zaraz i wypili napełniające je nieomal w całości wino starorzyskie.

Więcej cierpliwości!

W sercu naszym dużo mieszka nieprzyjaciół utrudniających nam życie, lecz jednym z najgorszych jest: cierpliwość!

Niecierpliwość staje się powodem złego — niszczy spokój i bywa źródłem najrozmaitszych przykrości. Niecierpliwość wobec dzieci własnych, niecierpliwość wobec innych, wobec nas samych ostatecznie i wobec stosunków, w których żyć musimy — słowem wszędzie i zawsze niecierpliwość, gdzie się tylko widzi i słyszy!

Zupełnie niepotrzebnie sprawiamy niecierpliwością, przykrość innym i sobie.

My starzy nie jesteśmy na tym punkcie często ani lepszymi, ani mądrzejszymi jak dzieci, które uparci wyciągają rączki i nie mogą doczekać spełnienia swych życzeń. Mamy wiele pretensji do życia i do otaczających nas ludzi — mamy setki życzeń, układamy jeden plan po drugim, budujemy zamki na lodzie, chcemy tego lub owego, zabieramy się zawsze do wyko-

nywania jakichś zamiarów, a gdy nam się życzenie nie spełni, gdy zamiar jaki nie uda się, gdy nadzieje nas zawiodą, gdy zamki na lodzie topnieją i przeszkody na drodze naszej stawiają, wtedy tracimy cierpliwość, wtedy czujemy żal i gniew — miewamy złe humory i stajemy się plagą dla całego naszego otoczenia.

„Miej trochę cierpliwości ze mną“, mówi błagalnie spojrzenie naszego dziecka, męczącego się daremnie nad jakąś pracą.

Miej trochę cierpliwości, — proszą inni, idący tą samą z nami drogą, a niemogący nam dotrzymać kroku.

Jedni chodzą łatwo po kamieniach i cierniach, inni potykają się o nie i krwawią sobie nogi.

„Miej cierpliwość ze mną“! Jak często nie słyszymy wcale tej prośby! Jak często onieśmiewamy lekkie dusze naszą niecierpliwością, jak często zatruwamy brakiem cierpliwości przynębione serca i napełniamy je goryczą i zwątpieniem!

Niech więc każdy dzień, przynoszący mnóstwo sposobności wywołujących naszą niecierpliwość, stanie się dla nas upomnieniem, abyśmy cierpliwości nie tracili, bo cierpliwość jest gorzką, lecz owoc jej jest słodkim“!

Doniosły wynalazek

Mechanik jednej z fabryk w Dijon skonstruował rower, który dowolnie zamieniać można na mały samolot jednopłatowy, zdolny wznosić się na wysokość 50 metrów.

Próby dokonane w paryskim aerodromie dały doskonałe wyniki, wobec czego wynalazkowi temu rokuje fachowcy dużą przyszłość.

Najazd żab na południową Rosję. Niebywały fenomen natury.

Z Moskwy donoszą: Niebywały fakt wydarzył się na Krymie. Rosja południowa, prócz plagi w postaci szarańczy, została obecnie nawiedzona nową plagą... żabią. Mianowicie ogromne stada żab ukazały się na Krymie i w przylegających rejonach. Miedzy innymi żaby obsadziły linię kolejową w tak gęstych masach, iż miejscami uniemożliwiły ruch kolejowy. Na odcinku kolejowym Władywostok-Sarygol żaby zajęły tor kolejowy na przestrzeni całej wiorstwy, tak, że przybyły z Teodozji pociąg osobowy w składzie 10 wozów i lokomotywy, ugrzązł w masie żabiej i mimo pomocy dodatkowej lokomotywy, nie mógł ruszyć z miejsca. Wedle tłumaczenia fachowców naukowych, obecne masowe najazdy żab na teren Rosji połudn. powstały wskutek wysychania łożysk rzek, z których też żaby masowo emigrują do pobliskich okolic.

Wybuch 4000 skrzyń zapalek.

W Rewlu w Estonii nastąpił katastrofalny wybuch zapalek. Na skutek zajęcia się materiałów wybuchowych, zniszczone zostały 4000 skrzyń, które wyleciały w powietrze.

Szkody obliczają tu na 85 milionów, przyczem zniszczone zostały w znacznej mierze urządzenia fabryczne. Na skutek pory obiadowej ilość robotników, która była obecna podczas wybuchu w fabryce, nie była zbyt wielką, to też rannych jest jedynie kilkunastu robotników.

Ważne dla wyjeżdżających do Gdańska.

Wobec wciąż powtarzających się wypadków utrudniania przez władze w. m. Gdańska przejazdu przez Gdańsk lub wyjazdu do Gdańska z powodu niewystarczających dokumentów osobistych, przypomnieć należy, iż przy przekraczaniu granicy polsko-gdańskiej, każdy obywatel polski winien posiadać ważny dowód osobisty, wydany w mieście przez urząd policyjny a na wsiach przez komisariaty obwodowe, zawierający

rysopis posiadacza, dowodni, adres, fotografię stwierdzającą tożsamość osoby i przynależność państwową. Legitymacje urzędnicze i wojskowych zastępują do- w dy osobiste, natomiast nie są ważne przy przekra- czaniu granicy polsko-gdańskiej legitymacje Banku Polskiego, słuchaczy szkół wyższych i średnich, re- daktorów pism, członków związków, książeczki woj- skowe oficerów rezerwy, inwalidzkie oraz wszelkie legitymacje i zaświadczenia wydane przez instytucje prywatne, urzędy parafjalne i związki harcerzy.

Człowiek silniejszy od piorunu.

We Francji w Lyonie zmarł niedawno w wieku lat 80 niejaki Cezar Beltram, którego w mieście zna- no pod nazwą „człowieka silniejszego od pioruna”. Człowiek ten liczył lat 24, kiedy po raz pierwszy uderzył w niego piorun, zerwał mu odzież z ciała, pozatem żadnej mu nie wyrządził szkody. W cztery tygodnie po tym wypadku, znowu został rażony pio- runem i pozbawiony zdolności widzenia w prawem oku. Beltram otrzymawszy następnie posadę dzwon- nika w kościele, raz jeszcze uległ katastrofie piorunu. Nic mu się jednak nie stało, skończyło się na strachu lekkiej oparzeliznie, podczas gdy przyjaciel Beltrama padł zabity z miejsca. W kilku lat potem, kiedy Beltram w czasie burzy schronił się wraz z swoim synem pod drzewo, uderzył piorun, który powalił sy- na ale nie nie zrobił ojcu. Wreszcie dwa lata temu, dom Beltrama spłonął kompletnie od pioruna, ale sam Beltram i tym razem wyszedł cało.

Berlin czteromilionowym miastem.

Biuro statystyczne Rzeszy niemieckiej ogłosiło wyniki spisu ludności, dokonanego dnia 16. czerwca 1925 roku. Według tych danych 45 miast niemieckich liczy więcej niż po 100 000 mieszkańców.

Oczywiście stolica Niemiec stoi na czele tego spi- su, przewyższając o wiele inne miasta Rzeszy, gdyż liczba jej mieszkańców przekroczyła już czwarty milion.

Berlin liczy mianowicie 4 013 588 mieszkańców, gdy w 1910 r. liczył jeszcze tylko 3 734 358.

Drugiem, co do wielkości, miastem niemieckiem jest Hamburg z 1 179 092 mieszkańcami (953 023 w 1910 r.), następnie idą: Kolonia, Monachjum, Lipsk, Drezno i Wrocław, z których każde posiada więcej, niż po- milionie mieszkańców.

Dziś stolica Polski jest miastem milionowym, w styczniu bowiem rb. liczba mieszkańców Warszawy przekroczyła milion. Nikt jednak jakoś nie zajął się upamiętnieniem tego faktu.

Za tak licznie nadesłane nam
życzenia w dniu srebrnych godów,
składamy wszystkim nam życzli-
wym staropolskie

Bóg zapłać!

K. S. Szumiński.

DOM

w Piaskach, wolny, w dobrym
stanie, ze składem rzeźnickim i
ręczalnią zaraz na sprzedaż. Bliż-
sze wiadomości: St. Turkowska,
Gostyń, Klasztorua 70, I. ptr.

Przyjmę

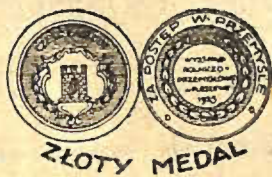
2 gimnazjastów

na stację z utrzymaniem. Zgł. do eksp. Orędownika.

MEBLE WYŚCIEŁANE

od najprostszych do luksusowych jak:

leżanki, kanapy pluszowe, mate-
race, garnitury klubowe w go-
belinie i skórze, saloniki

poleca w wielkim wyborze po znacznie niższych cenach i na dogodnych warunkach płatności

St. Dembiński, Gostyń

Rynek 17.

Wytwornia mebli wyściełanych.

Telefon. 76.

Wykonuję wszelkie przeróbki i dekoracje. na życzenie wysyłam
tapicerów i dekoratorów.

Szan. Obywatelstwu Gostynia i okolicy donoszę uprzejmie, iż w poniedziałek, dnia 16 sierpnia br. otworzyłem przy ulicy Kolejowej pod Nr. 11 w domu J. Kolińskiego

piekarnię i cukiernię

Staraniem mojem będzie Klientelę moją obsłużyć dobrym i świeżym towarem. Na zamówienie dostarczam także w dom. Ceny umiarkowane, obsługa skora i rzetelna. Prosząc o łaskawe poparcie, kreślę się

Z poważaniem

Jan Muschalla.

Oprawę książek

szkolnych i bibliotecznych wykonuje szybko,
starannie i tamo

Introligatornia

Ig. Urbanowicz

Gostyń, ul. Nowe-Wrota nr. 6.

PP. Myśliwi!

Na sezon polecam

NABOJE

wszelkiego rodzaju, proch, śrut itd. po
cenach konkurencyjnych.

Fa. Fr. Kaczmarek, Krobica.

Służąca

z gotowaniem, do wszelkich prac domowych, potrzebna
od 1. 9. Zgłoszenia ulica 3. Maja 21.

Poszukuje

pokoju umeblowanego

od 1. 9. br. Zgł. do eksp. Orędownika.

W Powiatowej Kasie Chorych

w Gostyniu wakuje posada

woźnego

od 1. października 1926 r.

O tę posadę mogą się ubiegać mężczyźni w wieku do lat 35, żonaci, trzeźwi, pilni i sumienni, umiejący poprawnie po polsku pisać i czytać

Pozatem wymaga się znajomości opalania centralnym piecem i prowadzenia samochodu, przyczem musi umieć wykonywać drobne reperacje wchodzące w zakres tych czynności.

Wnioski z dołączeniem dokładnego i własnoręcznie napisanego życiorysu, wszystkich świadectw w oryginalne, podaniem referencji i wysokości pensji miesięcznej należy skierować do Zarządu w terminie do 25. bm. Nadmieniam się, że wnioski nieodpowiadające powyższemu wymaganiom są bezcelowe.

Gostyń, dnia 14. sierpnia 1926 r.

Zarząd Pow. Kasy Chorych.

W poniedziałek, dnia 23. bm. odbędzie się

Licytacja

w Strzelnicy w Lesznie na budulec,
drugi i drzewo opałowe

z leśnictwa Leszno, Dębiec i Tarnowo. Początek o godzinie 10-tej.

Nadleśniczy państwowy.

Sprzedam tanio

kompletne urządzenie do składu
kolonialnego

Oferty pisemne do eksp. Orędownika,